

Sidste søndag efter Hellig Tre Konger

Tid og sted: 25. januar 2015, Jerlev kl. 9 og Ødsted kl. 10.30

Salmevalg

O kristelighed, 321

Ånd over ånder, 299 (Ødsted: 448)

Jesus er navnet mageløst, 56

Det var kun en drøm, 162

Udrust dig, helt fra Golgata, 536

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus

Seks dage efter tog Jesus Peter og Jakob og hans bror Johannes med sig og førte dem op på et højt bjerg, hvor de var alene. Og han blev forvandlet for øjnene af dem, hans ansigt lyste som solen, og hans klæder blev hvide som lyset. Og se, Moses og Elias kom til syne for dem og talte med ham. Så udbrød Peter og sagde til Jesus: ”Herre, det er godt, at vi er her. Hvis du vil, bygger jeg tre hytter her, én til dig og én til Moses og én til Elias.” Mens han endnu talte, se, da overskyggede en lysende sky dem, og

der lød en høj røst fra skyen: ”Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag. Hør ham!” Da disciplene hørte det, faldt de ned på deres ansigt og blev grebet af stor frygt. Men Jesus gik hen og rørte ved dem og sagde: ”Rejs jer, og frygt ikke!” Og da de løftede deres blik, kunne de kun se Jesus alene.

Mens de gik ned fra bjerget, befalede Jesus dem: ”Fortæl ikke nogen om dette syn, før Menneskesønnen er opstået fra de døde.”

Prædiken

Vi lever i sådan et fladt kedeligt land. Der er lidt småbakker hist og her, men ikke rigtig nogen vældige bjerge, man kan blive sådan rigtig betaget af. Vi har Himmelbjerget på 147 meter. Det kan vel ikke være andet end en vits, at det hedder Himmelbjerget! Åh, den berømte danske ironi! Vi lever simpelthen i et fladt og kedeligt land. Kører man en tur igennem landskabet, så vil man overvejende se dyrkede marker på bitte små bakker, og mellem markerne står der træer og buske. En gang var Danmark dækket af

tæt egeskov. En gang var Jylland dækket af goldt hedelandskab. Nu er der ikke meget skov tilbage og heller ikke meget hede. Blot marker så langt øjet rækker. End ikke vejret kan begejstre særlig mange mennesker. Vind og slud om vinteren. Vind og regn om foråret. Vind og regn om sommeren. Vind og regn om efteråret. Der er ikke meget, der kan betage os i dette lille land uden bjerge. Selv når der falder sne, som der jo gjorde i går, så er det bare det der irriterende tøsne. Det er smukt i et par timer, og så er det træls i et par dage. Det ligger der og gør skoene våde. Og hvidt er det jo heller ikke længere. Det har snarere det samme grå farve, som de skyer, der altid skygger over os, så solen sjældent bryder igennem.

Og her lever vi så med vores små op- og nedture. Lidt glæde om sommeren, når der er lys, og tendens til en vinterdepression, når mørket hersker fra oktober til marts. Livet er som en barneskjorte, sagde Storm P., kort og beskidt. Jeg vil nu snarere sige at livet er som en brudekjole: pletfri og alt for lang.

Vi er langt fra bjerget. Vi er langt fra det bjergtagende. Vi er langt fra de store verdensomvæltende begivenheder. Der, hvor menneskene har varmt blod i årerne, hvor følelserne sidder ude på kroppen, der hvor man mærker, at folk er uenige og har noget at kæmpe for: Frihed, retfærdighed, nok mad, rent vand, fred! Hvad har vi at kæmpe for? At de ikke bygger en vindmølle i nærheden? At der sættes fartbegrænsning op ved bageren? At naboen tager sig sammen og får ryddet sne?

Det er et jævnt og halvtrist, virksomt liv, vi er blevet til del her i vores lille smørhul, som vi kalder Danmark.

Og så skal vi, på sådan en halvtrist, grå dag, høre en utrolig fortælling om Jesus, der går op på et bjerg og forvandles, så han lyser som solen. Der taler han så med Moses og Elias, og mens han taler med dem, da overskygges de af en "lysende sky" – kan nogen forestille sig noget så bizart! – og der lyder en røst fra skyen: "Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag. Hør ham!" Disciplene, der er med Jesus, bliver naturligt nok grebet af stor frygt, og de

kaster sig ned til jorden. Men Jesus rører ved dem og siger: ”Rejs jer og frygt ikke!” Og så går de ned fra bjerget igen. Sådant en beretning er nærmest en fornærmelse mod vores land og mod denne her tid på året. Men mon ikke, der alligevel skjuler sig nogle sandheder, som trods alt kan kaste et nyt lys over vores liv? Jeg tror det. For fortællingen er slet ikke enstrenget. Den er ganske vist fantastisk. Fantastisk som en drøm, fantastisk som det ubegribelige, der lige pludselig åbenbarer sig for tre helt almindelige, halvdumme mænd, fantastisk som en fabel eller et eventyr. Men fortællingen er også det modsatte af fantastisk. Det vil sige, at den ikke handler om det særlige og utrolige, det, der er unikt og sandt og smukt, alt det, der er tættere på Gud. Fortællingen er antifantastisk, og som antifantastisk fortælling er den i sandhed fantastisk. Den handler nemlig om, at vi ikke skal bestige bjerget for at møde Gud. Gud selv kommer ned fra bjerget for at være nær ved os.

Fortællingen er fuldstændig mættet med betydning. Den foregår på et bjerg, og bjerge har i bibelen og i

folkereligionen en helt særlig plads. Der findes hellige bjerge overalt på jorden. Kører man rundt i det danske land, så vil man på mange bakketoppe se hvidkalkede kirker – for på bakketoppen ligger de tættere på Gud. Men i bibelen spiller bjerget også en rolle som det sted, hvor Moses får overleveret de ti bud af Gud selv. Det er i det Gamle Testamente; vi hørte beretningen om, hvordan Moses stiger ned fra bjerget med de ti bud først i gudstjenesten. I det Gamle Testamente er de ti bud udtryk for Guds vilje med menneskene, det er den lov, Gud selv har givet, og på den måde er loven selv Guds åbenbaring. Men loven står mellem mennesket og Gud. For Gud er så frygtindgydende og ufattelig, at et menneske dør, hvis det ser Gud. ”Intet menneske kan se Gud og leve,” står der i 2. Mosebog 33,20. Men et menneske kan overholde loven, som Gud har givet, og sådan bliver et menneske ”velbehageligt” i Guds øjne.

Den ene af de to mennesker, Jesus møder på bjerget, er netop Moses. Moses er symbolet på loven. Den anden person, Jesus møder, er Elias. Elias er symbolet på

profeterne. Profeterne er Guds talerør. De taler Guds vilje ind i tiden, ind i samfundet. De taler Guds vilje over for folket, der igen og igen glemmer loven.

De to personer, Jesus møder på bjerget, udtrykker altså de to måder, som Gud åbenbarede sin vilje for sit folk på i det Gamle Testamente. Og da disciplene, Peter, Jakob og Johannes, ser Jesus, Moses og Elias tale med hinanden, råber Peter højt: ”Herre, det er godt, at vi er her. Hvis du vil, bygger jeg tre hytter her, én til dig og én til Moses og én til Elias.”

Det er en nøglesætning i beretningen. Man overser den let, for sætningen får lov til at hænge ubesvaret i luften. Det egentlige modsvar til sætningen er, at de går ned fra bjerget igen. Det var altså ikke meningen, at de skulle bygge tre hytter på bjerget. Peters ønske om at bygge tre hytter er egentlig et ønske om at bo i en drøm; eller det er et ønske om at glemme det liv, han er blevet givet, og hvile i en mytologisk verden uden for tid og rum. Peter tror nemlig, at det er ophøjelsen på bjerget, der er meningen med livet. Bjerget er det sted, hvor vi er tættere på Gud,

hvor vi rager op over det almindelige, hvor vi bliver større end alle de andre. På bjerget er der betydningsfuldt.

Men hver gang Jesus er på et bjerg, så er det for at fortælle os, at vi skal gå ned af bjerget og tage os af hinanden. Det er budskabet i bjergprædikenen; det er budskabet på skæbnens bjerg, Golgata, hvor Jesus blev korsfæstet, og det er budskabet på det bjerg, hvor Jesus befaler disciplene at gå ud og gøre alle folkeslag til hans disciple, idet de døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet de lærer dem at holde alt det, som Jesus har befalet dem – altså at elske Gud og elske hinanden. Og se, siger Jesus, jeg er med jer alle dage ind til verdens ende. Det hører vi, hver gang der er dåb i kirken.

Jeg er med jer alle dage ind til verdens ende. Det kunne Jesus lige så godt have sagt til disciplene på vej ned af bjerget. Men det behøvede han ikke, for han gik jo dér, sammen med dem, som et menneske i kød og blod, og samtidig, som vi netop erfarede på bjerget: som Guds udtrykte vilje. Jesus er Guds vilje. Jesus er Gud. Hvad Jesus siger, det siger Gud. Hvad Jesus gør, det gør Gud. Det er,

hvad Guds stemme udtrykker, når den lyder fra skyen: ”Dette er min søn, i ham har jeg fundet velbehag. Hør ham!”

Og så er der netop håb for os, der lever i et fladt, kedeligt land. Gud bor ikke på bjerget. Gud lever iblandt os og ser på os gennem vores næstes øjne. Det er den måde, kristendommen udtrykker, at meningen med livet er at leve med dem, der er lige heromkring, på godt og ondt. Der er ikke nogen konflikt, der er så lille, at den er ubetydelig for Gud. Gud er de små glæders Gud. For eksempel så jeg en grøn knop på en af mine buske i onsdags. Og det glædede mig sådan. Men så kom der frost. Knoppen blev så utroligt smuk, men nu er jeg bange for, at frosten har taget livet af den. Gud er de små glæders Gud.

Der er heller ikke nogen krise, der er så stor, at den er uoverskuelig for Gud. Gud er forsoningens Gud. For eksempel slagtede de sorte magthavere i Sydafrika ikke deres tidligere undertrykkere, der alle var hvide. De oprettede i stedet en sandheds- og forsoningskommision.

Og det går måske ikke helt så godt, som man kunne håbe, men med troen på, at forsoning er en livsnødvendighed, så går det helt sikkert meget bedre, end hvis vi lod hævntørsten råde. Gud er forsoningens Gud.

Vi bor langt fra bjergene her i landet. Men vi drømmer meget om de bjerge. Om at være noget stort og betydningsfuldt. Det drømmer jeg også selv om. Om at vinde X-faktor eller Vild med dans. Men sandheden om vores liv er jo nok, at glæden spirer der, hvor vi ikke drømmer om at være et andet sted, men giver os hen til de mennesker, vi lever sammen med; engagerer os i deres liv; bliver sårbare, fordi de kommer til at betyde noget for os; glæder os, fordi de beriger vores vil. Udvikler os, fordi vi finder os selv, når vi tør give os hen til et andet menneske. Vi finder ikke Gud på bjerget. Vi bliver ikke frelst af at gå i kirke. Vi finder ikke sandheden om os selv, når vi mediterer uden for tid og rum, som Peter, der ville blive på bjerget. Sandheden om os selv finder vi, når vi vender os mod vores næste og begynder at tage vores hverdag seriøst. Derfor kan vi godt bestige bjerge og gå i kirke og meditere;

men vi skal ikke digte en forkert sandhed om det. Sandheden er nemlig, at vi ikke finder Gud blandt stjernerne, på bjergene, i meditationen, i loven, i fromheden eller i kirken. Vi finder slet ikke Gud. Gud finder os. Eller rettere: Gud har allerede fundet os. Og det er den fantastiske virkelighed: i stedet for at bjerget gør nar af vores hverdag, gør Gud vores hverdag til et bjerg. Amen.